

Kritika větrné energie

Náprava klimatu a patogen

Poškozená větrná turbína © dpa/Bernd Thissen

Heinz-Jörg Graf - 19.04.2018

Někteří lidé při pohledu na větrné turbíny propadají nostalgii: podobně jako kdysi mlynář, i dnes musí rachotit jen větrná turbína a valí se tolar. Odpor obyvatel však roste, stejně jako varování lékařů.

Podcast: Problémy s časem

Z podcastu

Otázky týkající se času

Přihlaste se k odběru podcastu

"Pro mě je hlavním důvodem stále spravedlnost, distributivní spravedlnost, že to nemůže být správné, že už vlastně nejsou volné linie pohledu, to lidi vytáčí, to je přivádí k šílenství, takhle svou krajinu neznají. Oni tady vyrostli s velmi širokým rozhledem, tady jsou náhorní plošiny, jsme v krasové oblasti. Tady vidíte velmi důležitý efekt: tady jsou hřebeny zastavěné, což pak v krajině vyvíjí mnohem jasnější efekt." Na cestě s Reinerem Allerdissenem, starostou Borchenu, obce s dobrými 13 000 obyvateli v okrese Paderborn.

Všude, kam se podíváte: Oblast je polepena větrnými elektrárnami. V okrese jich je asi 500. Všude se k nebi tyčí šedé kolosy, obléhají vesnice, obklopují je. Kdyby bylo po vůli investorům - starosta si je tím jistý -, počet by se opět zdvojnásobil.

"Tady: všude turbíny. To jsou také určující místa: Lichtenau, Wünnenberg, Büren, Borchon. To je jižní Paderborn a tam se to skutečně děje. Etteln - tam je to opravdu... Tam hoří, tam hoří pod střechou, tam se opravdu něco děje. Stejně jsou to krabatí lidé, jak já vždycky rád říkám".

Etteln je borchenská čtvrť, a když Reiner Allerdissen nazývá obyvatele Ettelnu "krabatým lidem", myslí to vděčně. Stejně jako jejich starosta je i většina obyvatel Ettelnu proti dalším větrným elektrárnám na okraji své obce. Už jich tam stojí dvacet. A ve větší vzdálenosti se k nim přidá dalších padesát. Mezi nimi i obří věže, vysoké přes 200 metrů.

Nemocný z kol

Obyvatelé Ettelnu si také nepřejí další turbíny, protože od doby, kdy byly věže postaveny v blízkosti jejich domů, se jim dělá špatně.

Sigrid Tschischkeová: "Člověk má trochu pocit, jako by byla bouřka, tak si to musí představit, a pak ještě slyšíte, jak to šumí, šumí, šumí, to je docela děsivé."

V Ettelnu, v obývacím pokoji Sigrid a Volkera Tschischkeových, sedí místní občané a povídají si. Téměř všichni si stěžují na nespavost.

Regina Dietzová: "Člověk se budí se zvoněním v uších, jako by mu v nich bzučelo tisíc včel. Na silné bolesti uší, bolesti hlavy, bušení srdce, závratě, a to i během dne. Problémy s rovnováhou. Myslíte si, že se ještě udržíte na nohou, a pak ležíte."

Volker Tschischke je manažerem technologické společnosti. Jeho manželka Sigrid Tschischke a Sonja Striewe pracují v oblasti péče o zdraví a krásu. Regina Dietzová je důchodkyně.

Volker Tschischke: "Máte takový pocit strachu v hrudi a nemůžete usnout. Myslíte si, že už nebudete moci dýchat. Ráno se pak podíváte do zrcadla a vidíte prasklou žílu v oku." Vysoký krevní tlak mám tedy už několik let. Teď už mám také rok hučení v uších."

Sigrid Tschischke: "Ano, než stály větrné elektrárny, spala jsem rozhodně lépe. Co si myslím, je i tady v Ettelnu, že se zvýšil výskyt rakoviny. Já osobně jsem měla před pěti lety rakovinu prsu a vím, že od těch pěti let jsme tady měli 16 nebo 17 dalších případů rakoviny, předtím to bylo možná pět, to jsme propočítali."

Sonja Striewe: "U nás doma, když fouká východní vítr, tak celý dům - žijeme se šesti lidmi v jednom domě - ať už jsou to děti, nebo dospělí: Všichni nemůžeme spát, všichni jsme neklidní. Můj manžel má tinnitus, takže opravdu stojí u okna a říká: Je někdo venku? Jezdí dole auto? Máme zapnutou myčku? Tady to bzučí."

Vesnická komunita je rozdělena

Nálada v Ettelnu je napjatá. Vesnická komunita je rozdělená. Velká většina z 1400 obyvatel je proti rozšiřování větrných elektráren. Menšina je pro. Protože turbíny stojí na jejich loukách a polích a jejich pronájem vydělávají slušné peníze. Volker Tschischke se majitelům pozemků zdá jako červený hadr.

Volker Tschischke: "Musíte si dávat pozor, aby vám nevyhrožovali i násilím, to je další level. Ale mně osobně to zatím nikdo neřekl, ani já nejsem nutně ten nejmenší. Ale už se najdou lidé, kteří pak za zády říkají - člověk se to dozvídá od známých - že by ho měli vyřadit z provozu, že je to magor."

Větrné elektrárny mohou zničit krajinu. To, že mohou poškodit i zdraví, se dozvídáme jen pomalu. Postižené osoby jsou se svými stížnostmi stále ještě jen stěží brány vážně. Zastánci větrné energie je rádi obviňují z toho, že si svou nemoc vymýšlejí.

Iniciativa Lékaři za ochranu imisí (AEFIS) s tím nesouhlasí. Iniciativu tvoří lékaři z různých oborů, kteří se zabývají environmentální medicínou.

Thomas Carl Stiller má doktorát z biofyziky a je venkovským lékařem v Adelebsenu, městečku nedaleko Göttingenu. Již několik let se jeho ordinace stala místem, kam chodí pacienti trpící emisemi z větrných turbín:

"Všichni, se kterými jsem se setkal, nejsou psychicky labilní lidé. Jsou to zcela normální, pracující a jasně uvažující pacienti, kteří si tuto situaci nedokázali sami vyložit. Navíc zůstali se svými příznaky dlouho sami, protože byli posláni pryč: Nemůžeme u vás najít nic špatného a také máme pocit studu: něco to musí být, ale co by to mohlo být?"

AEFIS - založený v roce 2013 - bere pacienty vážně, naslouchá jim a registruje jejich stížnosti.

Thomas Carl Stiller: "Jsme v procesu zkoumání této oblasti prostřednictvím dotazování, anamnézy, a zjišťujeme, že existují společné rysy. A je třeba říci jednu věc: Pokud k nám přicházejí pacienti z celého Německa a popisují podobné potíže a příznaky, aniž by o sobě věděli, pak je přípustné, aby z toho medicína vytvořila syndrom."

Syndrom větrných turbín - existuje

Syndromem, o kterém zde Thomas Carl Stiller hovoří, má na mysli tzv. syndrom větrných turbín. Tento termín zavedla před devíti lety americká pediatrička Nina Pierpontová. Shromáždila kazuistiku pacientů, kteří žili v blízkosti větrných turbín, a publikovala je v knize. Stížnosti jsou stejné jako ty, které dnes AEFIS slýchá od svých pacientů. Seznam se mezitím jen rozšířil: Poruchy spánku, závratě, nevolnost, vysoký krevní tlak, problémy se soustředěním, hučení v uších, únava, deprese, poruchy srdečního rytmu, úzkostné stavy.....

Kazuistiky Niny Pierpont podnítily studie po celém světě. Zájem vědců se soustředil na otázku, zda nízkofrekvenční zvuk šířený větrnými turbínami může být pro obyvatele nebezpečný. Mezitím se ukázalo, že může způsobovat citelné potíže, a to ne u všech obyvatel, ale u mnoha.

Thomas Carl Stiller: "Paní Pierpontová je průkopnicí. Nyní už to víme: Že to, co tam pacienti popsali, se může opakovat znovu a znovu. Existují citliví lidé na a podle současné situace asi 10 až 30 procent populace, u kterých se tato citlivost může vyvinout nebo si ji už přinesou s sebou, a pak mají tyto příznaky."

Heyo Eckel, radiolog a dlouholetý předseda Lékařského spolku Dolního Saska, dodává: "Infrazvuk je něco, co v podstatě působí na mozek, má vliv na zrak a zcela zřejmě působí i na autonomní nervový systém. Celá věc byla původně dokonce zkoumána ve vojenské oblasti. Američané dělali pokusy, že infrazvukem můžete vyřadit vojáky z akce, protože nemohli jednat, nemohli bojovat."

Nízkofrekvenční zvuk se týká takzvaného auditivního zvuku a infrazvuku. Měří se od 100 Hz do 10 Hz. Od frekvence přibližně 20 - 16 Hz se slyšitelný zvuk mění na infrazvuk, který již není pro člověka slyšitelný. Čím nižší je jeho frekvence, tím dále se přenáší.

Thomas Carl Stiller: "Jako příklad bych rád uvedl jednu rodinu. Žili v malé vesnici, měli 140 obyvatel a hospodářství. Byli velmi otevření této myšlence a dokonce si na střechu nainstalovali první fotovoltaické systémy.

Dokonce si dali na střechy první fotovoltaické systémy a považovali to za skvělé. Větrné turbíny byly postaveny 700 metrů od jejich farmy, asi 150 až 200 metrů vysoké. Pak také měli odpovídajícím způsobem velké betonové základy. Půda byla velmi bohatá na sedimenty, tedy velmi kamenitá, a proto mohla velmi dobře přenášet zvuk přenášený stavbou.

Stížnosti se objevují až po instalaci

Stížnosti se objevily po instalaci větrných turbín.

Thomas Carl Stiller: "Děti nemohly spát. Celá rodina nespala. Zhoršily se jim výsledky ve škole, v práci, zvýšila se nemocnost, nevěděli, odkud to přichází. Pak byly změřeny a byla stanovena odpovídající expozice infrazvuku a také odpovídající expozice zvuku šířeného konstrukcí v domě. Mezitím tito příznivci přechodu na energetiku prodali farmu za zlomek ceny, odstěhovali se a nyní jsou bez stížností."

Zástupci větrné energetiky z řad politiků a podnikatelů sice uznávají, že stížnosti jsou reálné, ale popírají, že by byly způsobeny nízkofrekvenčním zvukem. Ti, kterých se to týká, si to pouze představují. Zástupci se často odvolávají na studii, kterou před deseti lety provedli vědci na univerzitě v Sydney. Ze studie vyplývá, že stížnosti nevyvolal nízkofrekvenční zvuk, ale kniha "Syndrom větrných

turbín" od Niny Pierpontové. Protože - teprve po jejím vydání - stížností skokově přibýlo; předtím se o nich téměř nemluvalo.

Jinými slovy, stížnosti měla vyvolat myšlenka, že větrná turbína může lidem způsobit onemocnění, nikoli turbína samotná.

To však není příliš věrohodné. Za prvé, počet lidí trpících stížnostmi v blízkosti větrných turbín neustále roste. Postavit je všechny do obecného podezření a obvinít je z toho, že nemyslí dostatečně pozitivně, je neseriózní. A také nedává žádný smysl, přinejmenším ne vědecký. Na druhou stranu: Mnoho lidí, kteří onemocní, je pro přechod na novou energetiku, chtějí větrnou energii, jen jí nechtějí trpět.

Spor o zdravotní omezení nízkofrekvenčního zvuku

Větrné turbíny navíc škodí i zvířatům. Umí číst?

Sven Johannsen vede společnost zabývající se měřením životního prostředí v Birkenau, městečku nedaleko Mannheimu. Za svými měřeními cestuje po celém Německu. V posledních letech dostává stále více dotazů od lidí, kteří trpí tzv. syndromem větrných turbín. Chtějí vědět, jak silně jsou vystaveni nízkofrekvenčnímu zvuku.

Síla závisí také na délce lopatek, které se na větrných věžích otáčejí.

Sven Johannsen: "Je to fyzikální zákon, že pokud máte rotující rotory, pak čím jsou větší, tím více se moje zvukové vyzařování posouvá do nízkofrekvenčního pásma. K tomu dochází mimo jiné kvůli těmto separacím vzduchu v bočním víru, ke kterým dochází, když jedno křídlo najednou prochází kolem stožáru."

Čím jsou rotory delší, tím je zátěž více nízkofrekvenční.

Sven Johannsen: "Z tohoto dobře slyšitelného pásma přecházím do nepříjemného pásma nízkého hučení, které v určitém okamžiku už také nevnímám akusticky, ale pouze fyzicky."

Nízkofrekvenční zvukové vlny se mohou šířit na kilometry daleko.

Sven Johannsen: "Pokud mám vysoký zdroj zvuku, větrnou turbínu, tak se nejprve skutečně dostanou na zem ve výšce 700 metrů a pak někdy putují dva až tři kilometry. Nejdále, co jsme naměřili, byla jedna turbína ve vzdálenosti deseti kilometrů, kde ji ještě bylo možné detekovat."

Vystavení nízkofrekvenčnímu zvuku není příjemné. Ani v Ettelnu ve Vestfálsku, ani jinde.

Sven Johannsen: "Znám to z Meklenburska-Předního Pomořanska, z Východního Fríska, tam jsou starší lidé, kteří mají opravdu sebevražedné myšlenky, už to nemohou vydržet, dokonce čekají na smrt, protože se nemají jak bránit. Nikdo je nebere vážně, vidíte tam spoustu utrpení."

Dosud nejobsáhlejší studii o vlivu infrazvuku na člověka zveřejnila Spolková agentura pro životní prostředí v roce 2014. Uvádí se v ní následující:

Podrobná analýza dostupné literatury ukazuje, že zvuk koncentrovaný v nízkofrekvenčním pásmu může významně zhoršit duševní pohodu i při nízkých hladinách. Tento účinek se zesiluje s rostoucím posunem k nízkým frekvencím až do infrazvukového pásma.

Detlef Krahe je jedním ze tří autorů studie. Je odborníkem na akustiku a emeritním profesorem na univerzitě ve Wuppertalu. K příznakům infrazvuku říká: "Vliv na člověka zatím není tak jasný. Jak

probíhá? Zda působí spíše ve smyslové oblasti, tj. z ucha, existují již domněnky. Je to také zpracování v nervovém systému a interakce mezi sensorovým uchem a nervovým systémem? Je jasné, že dlouhodobé vystavení tomuto nízkofrekvenčnímu zvuku nebo infrazvuku má za následek zvláštní příznaky.

Zvukové znečištění domu a osob

Symptomy jsou zesíleny tím, že nízkofrekvenční zvuk šířící se vzduchem a vibrace na zemi zasahují dům a lidi společně.

Detlef Krahé: "Pocházejí ze stejného zdroje, šíří se a zasahují dům. Jedno se přenáší vzduchem, druhé zemí. Víme také, že lidé, kteří něco slyší a zároveň to cítí jako vibrace, to vnímají ještě intenzivněji celkově."

Sven Johannsen provedl měření také v Ettelnu ve Vestfálsku. V domě Reginy Dietzové. Tam byly vibrace tak silné, že jste je mohli fyzicky vnímat, a to pouhým položením rukou na stěny.

O infrazvuku se dodnes často tvrdí, že je neškodný, protože není slyšet.

Thomas Carl Stiller z iniciativy "Lékaři za kontrolu imisí" tento názor zpochybňuje: "Z prvních studií Spolkového fyzikálně-technického institutu a také z Charité víme, že lidé skutečně vnímají zvuk na nižší úrovni, než se dosud učilo v ušní, nosní a krční medicíně. Neinterpretují ho však jako sluchový zvuk, ale cítí ho celým tělem. Cítím to, co neslyšíte, říkají mnozí trpící. Nejde jen o samotný sluchový vjem, ale u osob trpících infrazvukem může být generátorem signálu celé tělo. Zde je skutečně potřeba výzkum, musíme pokročit."

V případě zvířat toho výzkum nyní ví více.

Thomas Carl Stiller: "Po mnohahodinovém vystavení jasnému infrazvuku dochází k morfologickým, jemně tkáňovým změnám, například u laboratorních potkanů. Mění se povrchová struktura sliznic, tloušťka srdce a především se morfologicky změnil orgán vnitřního ucha. Dochází tedy k patofyziologickým biochemickým změnám."

Některá zvířata vykazují v blízkosti větrných turbín zvláštní chování. Jako by cítila nebezpečí. Volker Tschischke a Sonja Striewe z Ettelnu.

Volker Tschischke: "Čeho si vždycky všimnu u našeho psa, když jdeme na procházku do oblasti větrných turbín, tak se od nás nehne ani na metr, jinak volně pobíhá, asi proto, že se bojí."

Sonja Striewe: "Náš pes, no, když otevřeme kufr, tak je většinou rád, že ho pustíme ven, ale on zůstane na místě, nechce."

Zdá se, že větrná energie má na to, aby vyráběla nejen elektřinu, ale i nemoci.

Na politiky a provozovatele větrných elektráren to zatím nedělá žádný dojem.

Odvolávají se na zprávy o měření vládních agentur, které zdravotní rizika větrných turbín vylučují. A zřejmě nevědí, že úřady jsou ve svých měřeních někdy ošidné* (Poznámka na konci článku).

Například v roce 2015 nařídila Státní agentura pro životní prostředí Bádenska-Württemberska měření při plné síle větru. Závažná chyba v konstrukci měření.

Sven Johannsen: "Měření je zde anachronismem: měří se při 95 % zatížení větrných turbín. Pokud víte, že větrné turbíny v nízkých horách pracují při 13 až 14 procentech zatížení a na moři v ročním

průměru mezi 20 a 30 procenty, pak víte, že pro 95procentní vítr musí být hodně větrno. To je typický infrazvuk, který vytváří sama příroda. Je pak velmi hlasitý a samozřejmě zakrývá měření, které chci mít, tedy frekvenční špičky turbín.

Ty se již neobjevily. Ale to, že v Německu vždy fouká tak silný vítr, je spíše výjimkou než pravidlem.

Sven Johannsen: "Ale to jsou velmi vzácné případy, kdy u nás fouká tak silný vítr. To také neodpovídá běžnému průběhu turbín, kdy jsou lidé nejvíce rušeni. Takže pokud měřím v takové dny, samozřejmě nedostanu rozumné výsledky měření, a přesně to se stalo tady. Protože specifikace Státní agentury pro životní prostředí, jak měřit, byly přesně stejné, a ve výsledku to je vše, co mohlo vyjít."

Problém s oficiálními měřeními

Dalším problémem oficiálních měření je, že dosud nezohledňují infrazvukové frekvence pod 10 Hz. Thomas Carl Stiller z AEFIS:

Thomas Carl Stiller: "Zkoumáme rozsah pod 20 Hz a současná technologie měření a předpisy pro měření to nereflktují. U větrných turbín máme vibrace v rozsahu od 0,1 do 8 Hz. Jedná se o špičky, které jsou při současném měření zvuku vyhlazeny nebo nejsou měřeny vůbec, a to z definice nejsou hluky, ale spíše dlouhodobě působící, pravidelně zvláštní tonalita a periodičita, chcete-li, a to je to, co pacienta ruší. A to je to, co se objevuje, když zařízení nepracuje na plný výkon."

V Německu je expozice nízkofrekvenčnímu zvuku regulována normou DIN 45680. Již více než devět let se schází komise, která má normu revidovat. Detlef Krahe je členem této komise.

Detlef Krahe: "Vypracovali jsme návrh, který byl v roce 2013 zveřejněn jako předloha. Byl odstřelován ze všech stran."

Mělo se měřit až osm srdcí.

"Pro někoho to bylo příliš mnoho, pro jiné zase málo. Jsou postižení, kteří říkali, že to musí být mnohem kritičtější, a jsou potenciální znečišťovatelé, kteří říkali, že musíme zavřít třetinu farem."

Větrná energie je miliardový byznys. S uspokojivými zisky. Zemědělec může vydělat 20 000 eur na nájemném za jednu větrnou turbínu ročně, pokud dá k dispozici svá pole a louky.

Reiner Allerdissen: "Realizátoři projektů nebo lidé, kteří je sami provozují, vydělávají ještě více, nemusí dělat žádnou jinou práci..." Reiner Allerdissen je starostou Borchenu a ví, o čem mluví: "Musíte si představit, když sem jedete, v posledních dnech tady foukalo tolik, že turbíny byly vypnuté, jsou vypnuté, protože síť je úplně přetížená. Teď byste si mysleli, že chudáci provozovatelé, kterým teď turbíny vypnuli, ale na tom není nic chudého, oni budou dál dostávat peníze, dokud budou stát."

Proto provozovatelé větrných turbín hrají tvrdě, když se někdo postaví proti jejich podnikání. Reiner Allerdissen by vám o tom mohl vyprávět. Je totiž proti dalším turbínám na území své obce.

Reiner Allerdissen: "Nevěřili byste, jak jsou investoři agresivní. Nepřestanou, to rozhodně ne, volají mi ještě dnes. Říkám: to nemá smysl, dělám územní plán, přece nebudete My na to kašleme, my se soudíme, my na to kašleme. To je agresivní bez konce. Spouštěčem je chamtivost."

Vzájemné výhrůžky v reakci na zpoždění výstavby větrných turbín

Když místní zastupitelstvo v Borchenu podalo v roce 2015 žalobu proti dalšímu rozšiřování větrných turbín, místní provozovatel pohrozil, že bude požadovat náhradu škody ve výši devíti milionů eur kvůli zpoždění výstavby. Bez jakéhokoli právního základu, říká Reiner Allerdissen. Místní zastupitelstvo se však vzepřelo a žalobu stáhlo. To vyvolalo rozzlobené občany. Ti požadovali sepsání občanské petice. Během víkendu se jim podařilo během několika hodin shromáždit potřebné hlasy. Sonja Striewe z Ettelnu.

Sonja Striewe: "Měla jsem v ruce složku, už se otevíraly dveře domů, chceme se taky podepsat, dejte nám to, bylo to šílenství. Bylo jim blízké, že to bylo iniciováno. Všichni byli velmi zklamaní, že to bylo okamžitě zablokováno."

A bylo to zablokováno rozhodnutím soudu: petice občanů podle něj nemůže zvrátit rozhodnutí zastupitelstva.

Od té doby nálada v Borchenu kolísá mezi hněvem a rezignací.

Reiner Allerdissen: "Když mi lidé říkají, že se už nikdy nezúčastním občanské petice, tak je to nástroj, který byl v posledních letech vždy propagován jako participativní nástroj demokracie. Když se řekne, že už to neudělám, tak bych nepodceňoval vliv na přijetí této země. Opravdu si myslím, že je to velmi nebezpečná kombinace."

Počet studií, které považují infrazvuk za nebezpečí, roste. Také v Německu. Zavedení pravidla 10 H by bylo prvním krokem ke zmírnění tohoto nebezpečí.

Pravidlo 10-H stanoví, že vzdálenost mezi větrnou turbínou a obydlím by měla být nejméně desetinasobkem výšky turbíny. U větrné turbíny vysoké 200 metrů, což je v dnešní době standard, by to bylo 2 000 metrů.

Pokud jde o pravidlo 10-H, diskuse se rychle stává neobjektivní.

Thomas Carl Stiller: "Pak přichází na řadu lobby. Pak říkají: Infrazvuk nevadí, ten není slyšet. Co neslyším, to tam nemůže být, a tady my jako lékaři musíme opravdu varovat: V tomto případě je potřeba jednat, vidíme zde potenciální nebezpečí, existuje prevence a obyvatelstvo má právo na ochranu."

Potenciální nebezpečí není rozpoznáno

Spolkové země by mohly přijmout nařízení 10-H. Bavorsko tak učinilo v roce 2014. Protože CSU nechtěla naštvat voliče a odradit turisty. Ale Maria Krautzbergerová, mimo jiné prezidentka Spolkového úřadu pro životní prostředí, tehdy varovala ostatní spolkové země, aby následovaly příkladu Bavorska. Jinak by ohrozily přechod na novou energetiku.

Těžko uvěřit, že by prezidentka nevěděla o studii proveditelnosti, kterou vypracoval její úřad. A nevěděla ani o potenciálním nebezpečí infrazvuku. Stanovila si však jiné priority.

Aktualizace normy DIN 45680 by také mohla zajistit větší vzdálenost mezi větrnými turbínami a obytnými oblastmi. Stalo by se tak v případě, že by se mezní frekvence pro měření nízkofrekvenčního zvuku snížila ze současných 10 Hz na výrazně nižší hodnotu. Nad touto otázkou se výbor zamýšlí již řadu let. Výbor je složen převážně ze zástupců veřejného sektoru, např. státních orgánů ochrany životního prostředí.

Kdo si to myslí špatně, je darebák.

V Německu je v současné době asi 30 000 větrných turbín. Do roku 2050 by jich mělo být 50 000. Obnovitelné zdroje energie by pak v této zemi pokrývaly 80 % dodávek elektřiny. Thomas Carl Stiller pochybuje o tom, zda větrná energie dokáže tento cíl splnit.

Thomas Carl Stiller: "Naším velkým problémem a fyzikálním dilematem je, že větrnou energii nemůžeme skladovat, když je, a také nevíme, kdy přijde, a většinou není v Německu tolik větru, kolik by si lidé přáli. Větrné turbíny v současné době pracují na 25 procent svého skutečného teoretického výkonu. Bohužel politici stále prodávají teoretický nominální výkon jako instalovaný výkon, ale instalovaný je hodně, dodaný je málo. Proto to takhle nemůže fungovat."

Pokud se politici budou držet svého prodejního marketingu, mohl by syndrom větrných turbín udělat kariéru a rozvinout se v rozšířenou nemoc, která by snadno předčila demenci nebo rakovinu. Lékaři odhadují, že na nízkofrekvenční zvuk je citlivých deset až třicet procent populace. V Německu je to osm až 24 milionů lidí.

Proto iniciativa "Lékaři za ochranu před imisemi" AEFIS varuje:

"To, co AEFIS dělá, přece jen vychází z praxe lékařů. A já se environmentální medicínou zabývám už velmi dlouho, od roku 1984. Vždycky to bylo tak, že lékaři k celé věci přistupovali ze svých pozorování z praxe a říkali: Tady je problém, který je mnohem obecnější než to, co nám pacienti popisují ve svých stížnostech. AEFIS upozorňuje na problémy, které se k nám dostanou v budoucnu, protože pokud bude přibývat větrných elektráren, bude také přibývat stížností od pacientů."

Aby AEFIS získala čas a mohla blíže prozkoumat, jak může nízkofrekvenční zvuk působit na lidi, požaduje moratorium na rozšiřování větrných turbín. Thomas Carl Stiller:

Thomas Carl Stiller: "Musíme to zkoumat systematicky, od Petriho misky, jak buňky v inkubátoru reagují na infrazvuk, pak jak nereagují, co pacienti. A to se musí dělat delší dobu, jak to postižení lidé skutečně zažívají. Na člověku záleží víc než na megawattu."

Počet lidí, kteří se stavbě větrných elektráren ve své krajině brání, roste. Protesty občanů jsou stále hlasitější. Pomalu nabývají na váze i hlasy, které v turbínách vidí zdravotní hrozbu pro obyvatelstvo.

Stojí za to jim naslouchat.

Jinak by se infrazvuk mohl stát bumerangem pro přechod na novou energetiku.

*Měření, která zadala a na něž dohlížela LUBW, nebyla ani "ošidná", ani nebyla provedena specifikace síly větru. Poznámka redakce: Měření byla provedena v souladu s platnými předpisy.